

Сказ: причини та профілактика

ІНФОРМАЦІЙНИЙ
БЮЛЕТЕНЬ

Причини і симптоми сказу

Розрізняють два типи сказу – міський (вуличний) сказ, коли захворювання спостерігається в містах і селах, а джерелом збудника інфекції є хворі бродячі собаки й коти, і лісовий сказ, коли інфекція поширюється в природному середовищі, а джерелом збудника хвороби є дикі м'ясоїдні хижаки (лисиці, вовки, борсуки, куниці) у хворому стані або латентно інфіковані.

На початку хвороби у людини спостерігаються лихоманка, пригнічений стан, свербіж і болі в ділянці укусу, згодом з'являються боязливість, занепокоєння, розлад дихання й ковтання, слинотеча, підвищене рефлекторне збудження. Під час спроби проковтнути воду розвиваються болісні судоми. Невдовзі відразу до води патологічно нарастає. Хворий галюцинує, іноді лютує, з рота виділяється багато слини. Сказ у людей, якщо хвороба перейшла у активну форму, завжди закінчується летально, смерть настає на 2 – 3-тю добу хвороби.

Симптоми сказу у тварин залежать від стадії захворювання. Хвора тварина стає пригніченою лежить, втрачає апетит. Наприкінці другого дня виникає неспокій, собака намагається сховатися в куток (під ліжко в будку), хапає ротом повітря, може розгризати свою загоєну рану, ковтає неістівні предмети, нападає на людей. Період збудження триває 3-4 дні, гине - на 6-8 день хвороби. У кішки сказ має значно гостріший перебіг. Перші ознаки: наростаючий неспокій, збудження, хриплий голос, переляканий погляд, агресивність. Під час нападу її важко відірвати від рани через спазм жувальних м'язів.

У разі захворювання поведінка тварини змінюється, що має насторожити господаря.

Сказ — це гостре особливо небезпечне вірусне захворювання усіх теплокровних тварин і людини, спричинене нейротропним вірусом сказу. Характеризується розвитком своєрідного енцефаліту зі стрімким пошкодженням центральної нервової системи і завжди закінчується смертю.

Джерелом збудника сказу є усі теплокровні тварини, з яких найбільш небезпечні для інфікування людини м'ясоїдні (дикі та домашні). Людина може інфікуватися під час укусу, або коли слина, хворих тварин, потрапляє на слизові оболонки чи пошкоджену, через подряпини, шкіру.

В Україні останні 30 років епідемічна ситуація щодо захворюваності людей на сказ є нестійкою. За даними Міністерства охорони здоров'я щорічно реєструється приблизно 100-120 тис. осіб, які звернулися до медичних установ з приводу укусів тваринами, з них 60 % одержують лікування. В Україні майже щороку від цього небезпечного захворювання помирає від 1 до 7 осіб.

В більшості випадків головною причиною, що призвела до захворювання і смерті, укушених сказженими тваринами людей, є незнання інформації про необхідність профілактичного лікування вакциною.

Крім того, причиною смерті від цього страшного захворювання стають пізні звернення до фахівців та пізній початок лікування. Тоді як очищення рани та імунізація, зроблені якомога раніше після підозрілого контакту з твариною, можуть запобігти розвитку сказу практично на 100 %.

Профілактика сказу

- необхідно дотримуватися встановлених правил утримання домашніх тварин і щорічно приводити їх до державної або приватної ветеринарної лікарні за місцем проживання для проведення профілактичного щеплення проти сказу;
- у випадках змін в поведінці домашньої тварини, отримання ним ушкоджень від іншої тварини, смерті без видимих на те причин необхідно обов'язково звернутися до ветеринарного фахівця для встановлення спостереження або з'ясування причини смерті тварини;
- намагайтеся уникати непотрібних контактів з тваринами, особливо дикими або бездоглядними;
- не слід підбирати на дачі, в лісі, на вулиці диких і бездоглядних домашніх тварин або варто знайти можливість у короткий термін показати його ветеринарному лікарю для проведення огляду та вакцинації від сказу;
- не слід позбуватися тварини, яка покусала або подряпала людину, її потрібно негайно доправити до найближчої ветеринарної клініки для огляду.

У разі укусу ретельно промийте рану протягом щонайменше 15 хв. мильною водою, миючими засобами, дезінфектантами для обробки ран. Якщо немає впевненості в тому, що тварина була здоровою, вам обов'язково мають зробити щеплення вакциною. Таких щеплень має бути 6: у день звернення до лікаря (0-й день), а потім на 3-й, 7-й, 14-й, 30-й і 90-й дні.

Зволікання може коштувати життя!